

EXAMENUL DE BACALAUREAT – 2009
Proba scrisă la istorie
Proba D/E/F

- ◆ Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- ◆ Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți cu atenție textele de mai jos:

A. „Eu [Ștefan cel Mare, domnitorul Moldovei] cerusem ca voievodul Basarab să fie alungat din Țara Românească și să fie pus acolo un alt domn creștin anume [Vlad Țepeș] cu care să ne putem înțelege împreună.

Am înduplecat, chiar, la acest lucru pe [regele] Ungariei ca să se îngrijească și el, din partea sa, ca [Vlad Țepeș] să ajungă domn. Și înduplecându-se în sfârșit, el a trimis să-mi spună ca să-mi adun oastea și să merg să pun pe numitul domn în Țara Românească. Și (...) am mers eu dintr-o parte și căpitanul regelui dintr-alta și ne-am unit și am pus în domnie pe [Vlad Țepeș*]. Isprăvind aceasta, el m-a rugat să-i las pentru paza lui, oameni de-ai noștri. (...)

Dar numaidecât, Basarab s-a întors** și l-a găsit singur și l-a omorât.”

(Solia lui I. Țamblac, reprezentantul Moldovei către Senatul și dogele Veneției, 1477)

*Vlad Țepeș l-a alungat din domnie pe Laiotă Basarab și, cu ajutorul primit, i-a înfrânt pe otomanii care staționau în București (nov. 1476)

**Laiotă Basarab a revenit cu ajutorul oastei otomane pentru a relua tronul și l-a ucis pe Vlad Țepeș (dec. 1476/ian. 1477)

B. „[În 1522], sultanul i-a dat domnia în Țara Românească lui Mehmet-bei.

Iar Stoica logofătul a [înștiințat] pe toți boierii ca să ridice domn, aici, (...) pe Radul-vodă din Afumați, pentru că pierde țara de turci. Curând, s-au adunat boierii toți și mari și mici și toată curtea și au ridicat domn pe Radul-vodă din Afumați.

Și a venit Mehmet-bei cu steag de la Poartă* cu mulțime de turci (...). Iar Radul-vodă s-a pregătit și a ieșit înaintea lui cu oaste și au făcut război la Glubavi și au biruit Radul-vodă pe Mehmet-bei (...). Iar Radul-vodă s-a întors îndărăt în [cetatea] de scaun, București. Deci peste puțină vreme, (...) Mehmet-bei a intrat [iar] în țară. Radul-vodă i-a ieșit înaintea cu oaste. Și s-au luptat la Clejani. Și au biruit pe Mehmet-bei, ca dintâi, și mulți turci au pierit; iar când au fost mai apoi, au biruit turcii, iar Radul vodă cu boierii au fugit în [Transilvania].”(Letopisețul cantacuzinesc)

*însemn al acordării domniei de către sultan

Pornind de la aceste texte, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți, pe baza sursei A, statul căruia îi era destinată solia lui Ștefan cel Mare. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa B, localitatea în care se afla cetatea de scaun a Țării Românești. **2 puncte**
3. Menționați atitudinea, față de otomani, adoptată atât de Vlad Țepeș, la care se referă sursa A, cât și de Radu de la Afumați, din sursa B. **3 puncte**
4. Menționați o asemănare între acțiunile lui Laiotă Basarab, pe baza sursei A, respectiv, ale lui Mehmet-bei, pe baza sursei B. **3 puncte**
5. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține ideea că forțele interne din Țara Românească au intervenit în alegerea domnitorului, selectând două informații aflate în relație cauză - efect. **5 puncte**
6. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care combate ideea că forțele interne din Țara Românească au intervenit în alegerea domnitorului, selectând două informații aflate în relație cauză - efect. **5 puncte**
7. Prezentați două acțiuni diplomatice desfășurate de români, între anii 1480-1714. **6 puncte**
8. Argumentați printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia autonomiile locale și-au adus aportul la constituirea statelor române medievale. (Se punctează coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia). **4 puncte**